

Інститут візуальних мистецтв,
художній факультет Зеленогурського університету /Польща/

Інститут проблем сучасного мистецтва
Національної академії мистецтв України /Україна/

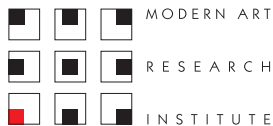
Польський інститут у Києві

ANIOŁ HISTORII

АНГЕЛ ІСТОРІЇ

АРТ-ПРОЕКТ

5–24 ЧЕРВНЯ 2019

УЧАСНИКИ ПРОЕКТУ

Radosław Czarkowski | Prof. UZ Radosław Czarkowski
(Department Of Graphics; Institute Of Visual Arts; Faculty Of Arts University of Zielona Góra)

Magdalena Gryska | Prof. UZ Magdalena Gryska
(Department Of Painting; Institute Of Visual Arts; Faculty Of Arts University of Zielona Góra)

Jarek Jeschke | Dr Jarek Jeschke
(Department Of Painting; Institute Of Visual Arts; Faculty Of Arts University of Zielona Góra)

Paulina Komorowska-Birger | Prof. zw. Paulina Komorowska-Birger
(Department Of Multimedia; Institute Of Visual Arts; Faculty Of Arts University of Zielona Góra)

Alicja Lewicka-Szczegółą | Prof. UZ Alicja Lewicka-Szczegółą
(Department Of Multimedia; Institute Of Visual Arts; Faculty Of Arts University of Zielona Góra)

Ryszard Woźniak | Prof. UZ Ryszard Woźniak
(Department Of Painting; Institute Of Visual Arts; Faculty Of Arts University of Zielona Góra)

КУРАТОРИ

Артур Пастушек / Dr Artur Pastuszek (Польща)
Анастасія Гончаренко / Anastasiia Goncharenko (Україна)

ПАРТНЕРИ

Польсько-український центр гуманітарних досліджень Зеленогурського університету
Галерея ректора університету Зеленої Гури
Польський інститут у Києві

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

Виставкова зала ІПСМ НАМ України
Київ, вул. Євгена Коновальця 18-Д

Серед тез Вальтера Бенджаміна, який роз'яснює концепцію історії, ми знаходимо одне шокуюче бачення, що стосується картини Пауля Клеє «Angelus Novus». Бенджамін, помітивши в ньому алегорію динаміки історії, поєднує поняття прогресу з ідеєю катастрофи — незважаючи на обіцянки раціоналізації, звільнення та оптимізації обіцяного, історія приносить додаткові поразки. Персонажа, зображеного Клеє Бенджамін характеризує як ангела історії — широко відкриті очі, розкритий рот, наче намагаючись відійти від того, на що він дивиться. Це щось таке минуле, яке ангел бачить як фіаско, руїни, попіл. Він хоче зупинитися, відтворити те, що було знищено, але він не може зупинити імпульс у майбутньому. Зрештою, прогрес запускає механізм, який поглинає нас, змушує нас постійно змінюватися та модернізуватися. Історія дозволяє нам, за загальним визнанням, прийняти правильну перспективу, озирнутися назад — але без шансів на втручання, скасування минулого зла, спокутування вини.

Навіть якщо ми не поділяємо впевненість Бенджаміна про природу та наслідки описаних процесів, ця історія залишається ретроспективним виглядом — наратив, пов'язаний з минулим. Історія — це історія, точніше, сума історії — це поліфонія, яка описує минуле час. Це повідомлення, яке постійно будується — його модифікованість є частиною природи реальності, сприйманої як сучасна. Одна і та сама історія не є відношенням того, що сталося, а скоріше історією про світ, який ми уявляємо як минуле, про речі, які з різних причин ми хотіли б пам'ятати, про які ми хочемо поговорити, про які ми хочемо поговорити, які ми покладемо в наші думки і які формують наш порядок мислення, таким чином, ми створюємо зображення минулого, його презентацію. Однак ми намагаємося зробити ці можливі зв'язки та наслідки заповнені матеріалом спогадів. Тому ми приходимо до пам'яті, архівів, реліквій та слідів, які знаходяться як в індивідуальній пам'яті, складеній з різноманітного індивідуального досвіду, так і в колективній пам'яті, яка є культурно обумовленим гарантом відносної стійкості змісту соціального досвіду.

Саме такий взаємозв'язок між соціально збереженими образами минулого та конкуруючими запасами окремих спогадів, напругою між політично маніпульованим на-

Поśród тез Waltera Benjamin'a uściślających pojęcie historii znajdziemy jedną wstrząsającą wizję odwołującą się do obrazu Paula Klee *Angelus Novus*. Benjamin dostrzegając w nim alegorię dynamiki dziejów łączy pojęcie postępu z ideą katastrofy — historia pomimo roztaczanych obietnic racjonalizacji, emancypacji i optymalizacji przynosi kolejne klęski. Postać na rysunku Klee opisuje Benjamin jako *anioła historii* — z otwartymi szeroko oczami i ustami rozpostarł skrzydła usiłując oddalić się od tego, w co jest wpatrzony. Tym czymś jest przeszłość, którą anioł postrzega jako fiasko, piętrzące się ruiny, zgliszcza. Chciałby przystanąć, odtworzyć to, co zostało zniszczone, jednak nie może zatrzymać pędu ku przyszłości. To wszakże postęp uruchamia mechanizm, który nas pochłania, zmusza do nieustannej zmiany, modernizacji. Historia umożliwia nam co prawda przyjęcie odpowiedniej perspektywy, spojrzenie wstecz — jednak bez szansy interwencji, zniesienia przeszłego zła, odkupienia win.

Nawet więc jeśli nie podzielamy Benjaminowskiego przekonania dotyczącego charakteru i konsekwencji opisywanych procesów, to historia pozostaje spojrzeniem wstecz, narracją związaną z tym, co minione. Historia to opowieść, a raczej suma opowieści — wielogłos, który opisuje czas przeszły. To przekaz, który jest nieustannie budowany — jego modyfikowalność wpisuje się w charakter postrzeganej jako nowoczesna rzeczywistości. Historia tym samym nie jest relacją tego, co się zdarzyło, a raczej opowieścią o świecie, który sobie wyobrażamy jako miniony, o rzeczach, które z różnych przyczyn chcielibyśmy zapamiętać, o których pragniemy rozmawiać, które układamy w swoich myślach i które układają nasz porządek myślenia. Tworzymy w ten sposób wizerunki przeszłości, jej przedstawienia. Jednak próbujemy te uprawdopodobnione relacje i następstwa wypełnić materiałem wspomnień. Sięgamy dlatego do pamięci, do archiwów, do relikwów i śladów, które znajdują się zarówno w pamięci indywidualnej, złożonej ze zróżnicowanych doświadczeń jednostkowych, jak i w pamięci zbiorowej, która jest kulturowo uwarunkowanym gwarantem względnej trwałości treści doświadczenia społecznego.

Właśnie ta zależność pomiędzy społecznie utrwalonymi obrazami przeszłości a konkurującymi ze sobą indywidualnymi rezerwuarami wspomnień, napięcie pomiędzy politycz-

ративом та індивідуально модифікованою пам'яттю — це повинна бути область критичного відображення. Крім того, він бачив у цих двох планів історії, в деякому сенсі, як меланхолійна спроба згадати те, що було втрачено назавжди, і практика скорботи, подолати гіркоту втрат. У минулому ми залишаємо не лише сліди, але й об'єкти — людей, об'єкти, ідеї — з якими ми емоційно пов'язані. У цьому контексті, Бенджамінівський ангел історії алегорична постать, травмований досвід сучасності. Його меланхолія випливає з досвіду відсутності есхатологічного контексту, від споглядання внутрішньої логіки світу та історії про неї — динаміки, в якій прогрес ставить горизонт сучасності, але також включає руйнування пам'яті, що залишає за собою руїни. Прогрес та просвітлення можуть мати справу лише з травмою минулого в одному напрямку — розробляти їхні страхи і страхи в майбутньому, намагаючись відокремити себе від ганебного минулого, даючи надію на траур, подолання травми втрат. Таким чином, фігура ангела історії трагічна та декадентська — описує катастрофу, яку неможливо уникнути, і яка може працювати лише як історія — пам'ять про те, що пішло, печаль після того, що було втрачено.

Історія — це гра пам'яті та забуття — як в індивідуальній, так і в соціальній перспективі. Перша створює основу для єдиного досвіду, тоді як остання — це політично контрольована історія, що відображає реальність того чи іншого часу та ситуації. Сподіваюся, що мистецтво може вписатися в цей історичний наратив, посилюючи діалектичний рух пам'яті і забуття, сліду та симптом. Поліфонія може порушити схематичне та вибіркове уявлення, віддалити себе від повідомлень, що регулюються владою, усунути унікальність свідчень та допомогти переосмислити участь художників в історії — заплутування політичної інтерпретації минулого як селекції та виставки. Таким чином, художні творіння дозволять провести капітальний ремонт історії, запустивши новий творчий потенціал та розширивши простір дискурсу з досі маргінальними історіями.

У будь-якому разі, сучасне мистецтво досить часто звертається до історії, оскаржуючи канонічні уявлення про минуле. Але історія теж є своєрідною обіцянкою, можливістю залишити слід. Ми читаємо це — серед інших — через решту, через те, що вижило, залишок, слід. Мистецтво відтворює такі сліди, санкціоновані механізмами культури. Зрештою, мистецтво є специфічним продуктом колективної пам'яті, тобто пам'яті, яка стискає, змінює і поглинає індивідуальні переживання та спогади у формі історичного знання.

Більше того, останні роки були часом динамічного зростання та зрідження соціальної реальності, багата на так звані перехідні періоди, що характеризуються нестійкістю. Ці призупинення є етапами, в яких нам відомий світ — особливо регіон Центральної Європи — майже постійний. Мистецтво, вироблене в таких умовах, розкриває його декадентський, але також критичний потен-

ціє маніпульовану наративом а індивідуально модифіковану пам'яттю — повинні становити область критичної рефлексії. Co więcej, postrzegana w tych dwóch planach historia, to w pewnym sensie zarówno melancholijna próba przywołania tego, co zginęło bezpowrotnie, jak i praktyka żałoby, przewyciężenia żalu straty. W przeszłości pozostawiamy przecież nie tylko ślady, ale także obiekty — osoby, przedmioty, idee — z którymi związani jesteśmy emocjonalnie. W tym kontekście Benjaminowski *anioł historii* to postać alegoryczna, traumatyzowana przez doświadczenie nowoczesności. Jego melancholia wynika z doświadczenia braku eschatologicznego kontekstu, z kontemplacji wewnętrznej logiki świata i opowieści o nim — dynamiki, w której postęp wyznacza horyzont nowoczesności, ale wiąże się tym samym z destrukcją pamięci, z pozostawieniem za sobą ruin. Postęp i oświecenie mogą tylko w jeden sposób poradzić sobie z traumą przeszłości — projektując w przyszłość swoje lęki i obawy, próbując odseparować się od niechlubnej przeszłości, dając nadzieję żałoby, przepracowania traumy utraty. Postać *anioła historii* jest zatem tragiczna i dekadentcka — opisuje katastrofę, której nie można uniknąć, a którą można jedynie przepracować jako historię — pamięć tego, co odeszło, żal po tym, co stracone.

Historia to gra pamięci i zapomnienia — zarówno w perspektywie indywidualnej, jak i społecznej. Ta pierwsza ustala ramy pojedynczego doświadczenia, ta druga zaś jest politycznie kontrolowaną opowieścią, odbiciem realiów określonego czasu i sytuacji. Nadzieja w tym, że sztuka potrafi wpisać się w tę historyczną narrację intensyfikując dialektyczny ruch pamięci i zapomnienia, śladu i symptomu. Jej wielość może przełamać schematyzm i selektywność wyobraźni, zdystansować się wobec regulowanych przez władzę przekazów, znieść jednoznaczność świadectw, a także pomóc w redefiniowaniu uwikłania artystów w historię — wplątania w polityczną grę interpretacji przeszłości jako selekcji i ekspozycji. Artystyczne kreacje mogą tym samym umożliwić przepracowanie dziejów uruchamiając nowy potencjał imaginacyjny i powiększając przestrzeń dyskursu o historii dotąd marginalizowane.

Zresztą współczesna sztuka dosyć często zwraca się w stronę historii kontestując kanoniczne wizje przeszłości. Ale historia to także pewien rodzaj obietnicy, możliwości pozostawienia śladu. Czytamy ją przecież — między innymi — poprzez pozostałość, poprzez to, co przetrwało, resztkę, ślad. Sztuka zaś reprodukuje takie usankcjonowane mechanizmami kultury ślady. Sztuka przecież jest specyficznym produktem pamięci zbiorowej, a więc tej pamięci, która indywidualne doświadczenia oraz wspomnienia komprimuje, modyfikuje i absorbuje do postaci historycznej wiedzy.

Co więcej, ostatnie lata to czas wzrostu dynamiki i upłynienia społecznej rzeczywistości, obfitujący w tak zwane okresy przejściowe, charakteryzujące się nietrwałością. Te stany zawieszenia, to stadia, w których znany nam świat — zwłaszcza zaś rejon Europy Środkowej — znajduje się niemal permanentnie. Sztuka wytwarzana w takich warunkach ujawnia swój dekadentcki, ale także krytyczny poten-

ціал — воно відтворює цей стан розуму, що пов'язано з ліквідністю, сучасним захопленням і одночасно пошуком ідентичності. Нещодавня модернізація польських проектів також пов'язана з політичною трансформацією та політичними суперечками, що мали місце навколо нього з кінця 1980-х років. Ситуація динамічна, тому після 1989 року польському мистецтву довелося вступити в нову, трансформаційну реальність. У цей час неодноразово змінювалася перспектива визнання минулого, що важливо і зараз викрито, що є основою поточної інтерпретації історії. У сфері соціальних явищ, зазвичай, наслідком таких явищ є криза колективної пам'яті, ліквідація ідентичності, відсутність узгодженості між баченнями минулого та сьогодення. У свою чергу, за художній порядок, цей час скасування є порушенням згуртованості предметів мистецтва, ймовірністю занепаду форми і викриттям транзиторності та непомітності культурного виробництва — на стороні художньої практики це проявляється в поляризації конкретних тенденцій, поетики, нових художніх завдань та пов'язаних з ними модифікацій формальних творів, пошук мови вираження для виявлених антиномії, а також поглиблення — а іноді й ескалації — внутрішнього дисенсуму, що виявляє опір і оголошує подальші зміни. Особливо це мистецтво — це не лише одне з символічних повідомлень, а й свідчення про час — формальні та змістові аспекти художніх реалій підтверджують вкорінення в історії, що перекладає формування адекватного способу розуміння та сприйняття навколишньої дійсності та здатності залишити слід, який можна читати, щоб подарувати і майбутніх поколінь.

д-р Артур Пастушек

Департамент мультимедіа
Інститут візуальних мистецтв
Факультет мистецтв
ЗЕЛЕНОГУРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ціял — репродукує бовіем ten stan ducha, który związany jest z płynnością, nowoczesnym niezakorzeniem a jednocześnie poszukiwaniem tożsamości. Ostatnie modernizacyjne projekty polskie wiążą się także z przebiegającą od końca lat osiemdziesiątych transformacją ustrojową i toczonymi wokół niej politycznymi sporami. Sytuacja jest dynamiczna, dlatego po 1989 roku sztuka polska musiała wpisać się w nową, potransformacyjną rzeczywistość. Zmieniła się w tym czasie wielokrotnie perspektywa rozpoznania przeszłości, tej ważnej i eksponowanej obecnie, będącej podstawą aktualnej interpretacji dziejów. W obszarze zjawisk społecznych zazwyczaj konsekwencją takich zjawisk jest kryzys zbiorowej pamięci, upłynnienie tożsamości, brak koherencji pomiędzy wizjami przeszłości i teraźniejszości. Z kolei dla porządku artystycznego taki czas znoszenia, to zakłócenie spójności obiektów sztuki, prawdopodobna schyłkowość form i eksponowanie przemijalności oraz nietrwałości produkcji kulturowej — po stronie praktyk artystycznych jest to widoczne w polaryzowaniu się określonych tendencji, poetyk, wskazywaniu nowych zadań sztuki i związanych z nimi modyfikacji formalnych dzieł, poszukiwanie języka wyrazu dla odkrywanych antynomii, ale także pogłębianie — a niekiedy eskalowanie — wewnętrznego *dysensu*, manifestowanie oporu i anonsowanie kolejnych przemian. Złaszcza, że sztuka to nie tylko jedna z form symbolicznego komunikowania się, ale także świadectwo czasu — aspekty formalne oraz treściowe artystycznych realizacji potwierdzają zakorzenienie w historii, co przekłada się na kształtowanie aдекватnego sposobu rozumienia i percepcji otaczającej rzeczywistości oraz zdolność pozostawiania śladu czytelnego dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Dr Artur Pastuszek

Department Of Multimedia
Institute Of Visual Arts
Faculty Of Arts
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA
Wiśniowa 10; 65-517 Zielona Góra
a.pastuszek@wa.uz.zgora.pl
+48 662124057

Radosław Czarkowski

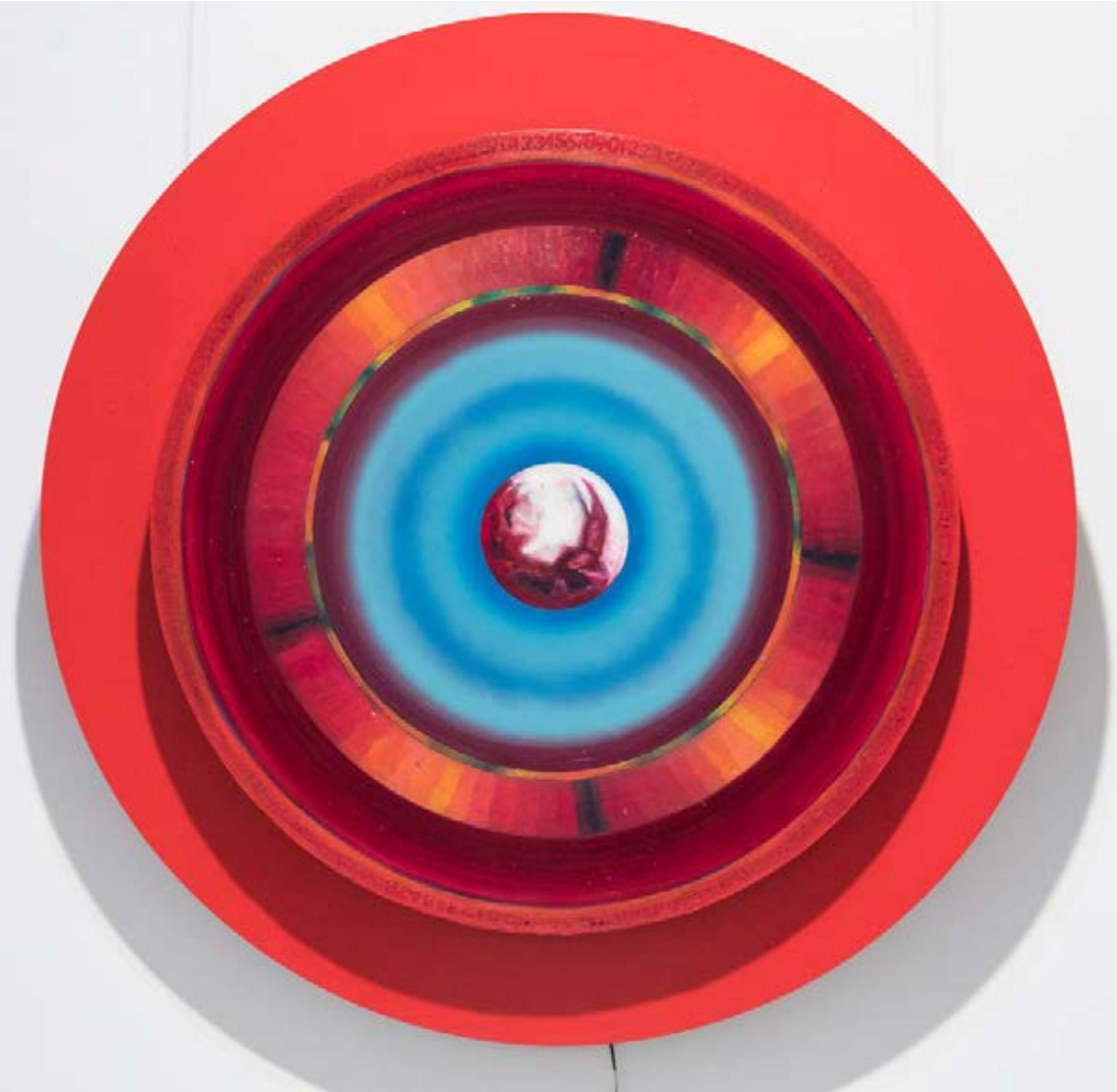

Magdalena Gryska

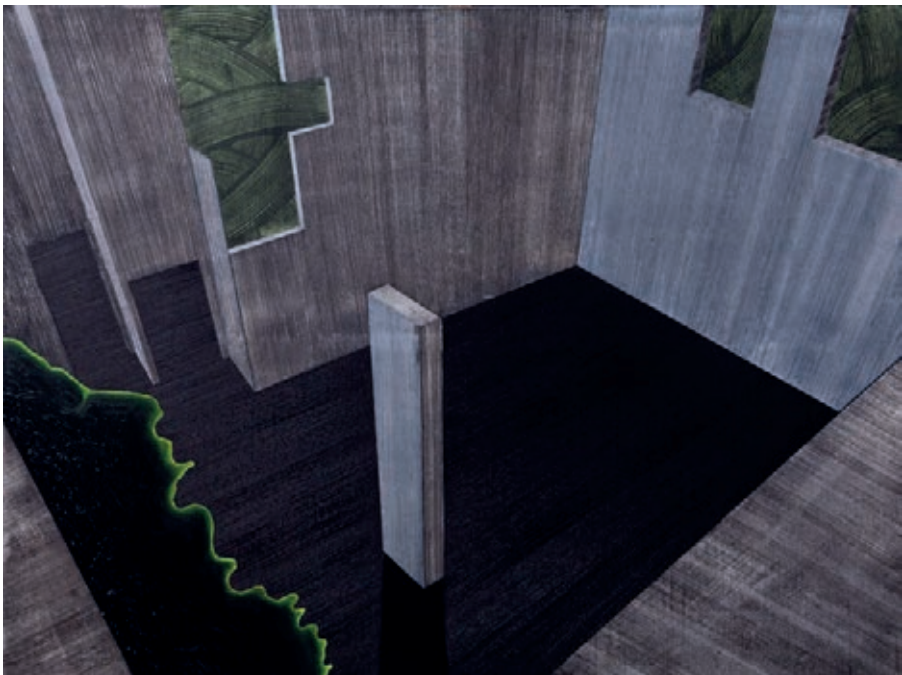

Jarek Jeschke

Paulina Komorowska-Birger

Alicja Lewicka-Szczegóła

Ryszard Woźniak

Radosław Czarkowski

Prof. UZ. Department Of Graphics, Institute Of Visual Arts, Faculty Of Arts
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA
radoslawczarkowski@onet.eu; +48 693829058

Zajmuje się instalacją, obiektem, *performance*, rysunkiem, grafiką oraz malarstwem. W latach 1987–1992 studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych (obecnie Akademia Sztuk Pięknych) na wydziale grafiki użytkowej w Poznaniu. W 1992 roku uzyskał dyplom z wyróżnieniem w pracowni rysunku profesora Jarosława Kozłowskiego. Pracuje w Instytucie Sztuk Wizualnych na Wydziale Sztuki UZ w Zielonej Górze, od 2010 roku jako profesor nadzwyczajny, gdzie prowadzi pracownię rysunku i intermedii. Współzałożyciel i współgospodarz galerii intermedialnej GI w Zielonej Górze (1992–99). Dwukrotny laureat stypendium twórczego Prezydenta Zielonej Góry (1994 i 1998). Autor i współautor wielu indywidualnych i zbiorowych prezentacji. Mieszka i pracuje w Zielonej Górze.

Wybrane wystawy indywidualne:

- 2018 *Idee drugie rozdanie*, Galeria Baszta, Zbąszyń; *Idee*, Galeria Incydent, Żary
- 2016 (...)x2, Galeria Rektorat, Zielona Góra
- 2014 „Y”, Galeria ProArte, Zielona Góra
- 2012 *Amsterdam*, Galeria ProArte, Zielona Góra
- 2010 *Relatywy*, Galeria Miejska Wrocław; ...*Gastarbeiter*, Galeria BWA, Gorzów Wlkp.
- 2009 *RUIN*, Łągów Lubuski: *Bergrab mein Herz*, Galeria u Jezuitów, Poznań
- 2008 «26,5 m²», Galeria Baszta, Zbąszyń
- 2007 *BEGRAB MEIN HERZ*, Galeria BWA, Zielona Góra
- 2007 *AZJA 36h. Survival in Art*, Galeria BWA Zielona Góra
- 2006 *HOSTESSY*, Galeria Miejska BWA, Leszno

Wybrane wystawy zbiorowe:

- 2018 *Niespodzianka*, Galeria BWA, Zielona Góra
- 2017 *Artyści Galerii Nowy Wiek*, Galeria Nowy Wiek, Zielona Góra; *Polish & Vietnamish Workshops Exhibition*, University of Culture, Hanoi, Vietnam
- 2016 *Ogólnopolskie Biennale Sztuki. 44 Salon Zimowy*, Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia, Radom; *Ogrody/Garten*, w ramach cyklu *Topografia polskiej sztuki współczesnej*, Zamek Bad Muskau, Park Księcia Pucklera, Niemcy; *Artyści z miasta Zielona Góra*, Galeria Expos du Cloitre, Saverne, Francja; *Plastery*, Galeria Wieża Ciśnień, Konin; *Życie artystyczne Zielonej Góry*, Galeria BWA, Zielona Góra
- 2015 *Ostatnia wystawa w zajezdni*, Galeria Zajezdnia, Grafika ISW, Biblioteka Publiczna w Zbąszyniu; *Kooperacja*, Wystawa Instytutu Sztuk Wizualnych UZ i ASP w Łodzi (Pracownie Rysunku i Intermediiów, Pracownia Warsztatów Artystycznych ISW, Pracownia Rysunku ASP w Łodzi), Muzeum Ziemi Zbąszyńskiej i Regionu Kozła, Zbąszyń; *Mosty sztuki*. Kalisz 2015, II Międzynarodowa Wystawa Artystów-Pedagogów, Galeria UAM Kalisz; *Wystawa Zakładu Grafiki ISW*, Galeria Biblioteki Uniwersyteckiej, Zielona Góra; *Salon Jesienny*, BWA Zielona Góra
- 2009 *Eksperyment 9. Międzynarodowy Festiwal Sztuki*, Zbąszyń; *Druga Oferta*, Galeria Miejska, Wrocław; *Positionen der Polnischen Gegenwartskunst*, PackHof, Museum Junge Kunst, Frankfurt/O, Niemcy

Magdalena Gryska

Prof. UZ. Department Of Painting, Institute Of Visual Arts, Faculty Of Arts

UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA

m.gryska@isw.uz.zgora.pl; www.magdalenagryska.com; www.facebook.com/magdalenagryskartist

+48 663303859

Jej twórcze zainteresowania i poszukiwania obejmują malarstwo, rysunek i wideo. Pracuje w cyklach. Opiekuje się przyszłymi artystami jako kierownik dyplomującej pracowni malarstwa. W 1994 roku ukończyła Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych (obecnie Uniwersytet Artystyczny) w Poznaniu. W latach 1990–1991 była studentką École Nationale Supérieure Des Beaux Arts w Paryżu. Profesor nadzwyczajny w Instytucie Sztuk Wizualnych Wydziału Sztuki Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie od 2010 roku prowadzi pracownię malarstwa. W latach 2003–2008 prowadziła Galerię Stara Winiarnia w Zielonej Górze. Kurator wystaw krajowych, w tym Kolekcji Starej Winiarni prezentowanej w Galerii Arsenał w Poznaniu, Galerii BWA w Gorzowie Wielkopolskim, Galerii Wieża Ciśnień w Koninie, Galerii Nowy Wiek, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, a także kurator licznych wystaw studentów i absolwentów szkół artystycznych. Jest autorką około 30 wystaw indywidualnych i wzięła udział w około 60 wystawach zbiorowych. Główne wystawy indywidualne: Galeria BWA, Gorzów Wielkopolski, Galeria BWA, Sandomierz; Galeria MM, Chorzów; Galeria Napiórkowska, Warszawa; Galeria BWA, Legnica; Galeria BWA, Kalisz; Galeria Nowy Wiek, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; Galeria Wieża Ciśnień, Konin; Galeria BWA Bielska, Bielsko-Biała; Galeria 261, Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi; Galeria Wozownia, Toruń; Bałtycka Galeria Sztuki, Słupsk; Muzeum Akademii Sztuk Pięknych, Wrocław; Muzeum Jana Dekerta Lubuskiego, Gorzów Wielkopolski.

Wybrane wystawy indywidualne:

- 2018 *To, czego nie widać*, Galeria Incydent, Żary
- 2017 *Obrazy mesmeryczne*, Galeria Wieża Ciśnień, Konin; *Obrazy mesmeryczne*, Galeria MBWA, Leszno
- 2016 *Codziennosc*, w ramach projektu *RePersonal*, Łągów Lubuski
- 2015 *Substancja transformująca*, Galeria Nad Wisłą, Toruń
- 2014 *Czarna Fala*, Galeria BWA, Rzeszów; *Warkocz jabłoni*, w ramach Pikniku Fotograficznego, Kosobudki
- 2012 *Cytaty*, Galeria BWA, Gorzów Wlkp.

- 2011 *Plan B*, Galeria BWA, Sandomierz; *Podwodne dzieci*, Galeria MM, Chorzów
- 2010 *Malarstwo*, Galeria Napiórkowska, Warszawa
- 2009 *Niebieska melancholia*, Galeria Wieża Ciśnień, Konin
- 2008 *Niebieska melancholia*, Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta, Gorzów Wlkp.

Wybrane wystawy zbiorowe:

- 2018 *Ogólnopolskie Biennale Sztuki*, Galeria Elektrownia, Radom; *Niespodzianka*, Galeria BWA, Zielona Góra; *Niepodległa*, Teatr Lubuski, Zielona Góra; *TRANSPORT*, OSW UZ, Karłów
- 2017 *The Eagle has landed: Apollo 11—next step*, Ausstellungenszentrum Pyramide, Berlin, Niemcy; *Artyści Galerii Nowy Wiek*, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra
- 2016 *Ogrody/Garten*, Galeria Fundacji Księcia Pucklera, Bad Muskau, Niemcy; *Plastery*, Galeria CkiS Wieża Ciśnień, Konin; Galeria Expos du Cloitre, Saverne, Francja; *Cudze kolekcje* w ramach przeglądu *Restytucje*, Galeria Wieża Ciśnień, Konin; *Konfrontacje — malarstwo*, Galeria Test, Warszawa
- 2015 *Interpretacja — układ zamknięty, układ otwarty*, Galeria Sztuki Współczesnej, Przemyśl
- 2014 *Trójkąty i kwadraty. Wystawa studentów i absolwentów ISW Zielona Góra oraz UA Poznań*, Muzeum w Kutnie; *Wolny Wybór*, Galeria PWW, Zielona Góra; *Idee i obrazy*, Galeria Biblioteki Uniwersyteckiej, Zielona Góra
- 2013 *Mikrokosmos*, Galeria MBWA, Leszno; *Czarny Pudel*, w ramach projektu *Uczelnia miejscem sztuki*, UZ Zielona Góra
- 2012 *Eat, sleep, paint, video films*, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Galeria Nowy Wiek, Zielona Góra; *Aukcja Sztuki*, Galeria Desa Unicum, Warszawa
- 2011 *Przybysze i tubylcy*, Galeria BWA, Zielona Góra; *Call of Tuzla*, Klasztor Tuzla, Chorwacja; *Triennale Polskiego Malarstwa Współczesnego*, Galeria Umelcov Spisa, Słowacja
- 2010 *Triennale Polskiego Malarstwa Współczesnego*, Galeria BWA, Rzeszów

Jarek Jeschke

Dr. Department Of Painting, Institute Of Visual Arts, Faculty Of Arts
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA
jeschkejarek@gmail.com; +48 795160852

Artysta wizualny, malarz. Absolwent malarstwa w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dyplom obronił w 2004 roku pod kierunkiem profesora. Stanisława R. Kortyki. Od 2009 roku jest jego asystentem na macierzystej uczelni. W roku 2011 stypendysta Miasta Zielona Góra, w 2012 otrzymał stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska», w ramach którego spędził 2 miesiące na Kubie. Swoje prace pokazywał na wystawach indywidualnych i zbiorowych, m. in. w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie (2007), Muzeum Junge Kunst we Franfurcie nad Odrą (2010), Laboratorium Sztuki — Wozownia w Toruniu (2011), Miejscu Projektów Zachęty w Warszawie (2012), BWA w Zielonej Górze (2013), czy MONA Inner Spaces Muzeum Sztuki Najnowszej w Poznaniu (2015). Mieszka i pracuje w Zielonej Górze. Jego prace znajdują się w kolekcjach Artoteki Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Muzeum Ziemi Lubuskiej a także w zbiorach prywatnych.

Wystawy indywidualne:

- 2018 *Część wspólna, wystawa do której zaprosiłem Stanisława R. Kortykę*, Galeria Nowy Wiek, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra
- 2017 *Heartburn*, Assembly Gallery, Poznań; *Heartburn*, Assembly Gallery, Berlin, Niemcy
- 2015 *Bajki na dobranoc*, (z Stefanem Hanćkowiakiem), Galeria Baszta, Zbąszyń
- 2014 *Obrazy*, Galeria Za Szybą, ASP, Wrocław
- 2013 *Patria o Muerte — Ojczyzna albo śmierć część 2*, (z Agnieszką Hałas) BWA Zielona Góra; *Patria o Muerte — Ojczyzna albo śmierć część 1*, (z Agnieszką Hałas) Art Agenda Nova, Kraków
- 2012 *Żelazny*, Fundacja Salony, Zielona Góra
- 2011 *Żelazny*, Laboratorium Sztuki, Wozownia, Toruń
- 2009 *Principium*, Art Agenda Nova, Kraków
- 2008 *Identyczny z Naturalnym*, MOA ART, SPOT, Poznań

- 2006 *9772*, BWA, Zielona Góra; *Osiedle słoneczne* (z Tomkiem Koncewiczem), Galeria Klimy Bocheńskiej, Warszawa; *OBRAZY*, Galeria Pies, Poznań
- 2004 *Obrazy z wielkiej płyty*, wystawa podyplomowa, Galeria Stara Winiarnia, Zielona Góra

Wybrane wystawy zbiorowe:

- 2018 *Niespodzianka*, BWA Zielona Góra, Polska; *Pięć nieczystych zagrań*, Fundacja Salony, Zielona Góra; *TRANSPORT*, OSW Uniwersytetu Zielonogórskiego, Karlów
- 2017 *The Next Day vol. 2*, Assembly Gallery, Berlin, Niemcy; *Entuzjizm już minął*, Fundacja Salony, Zielona Góra
- 2016 *The Next Day*, Assembly Gallery, Poznań; *RePersonal*, OSW Uniwersytetu Zielonogórskiego, Łągów Lubuski; *Ogrody/Gärten*, Nowy Zamek w Parku Mużakowskim, Bad Muskau, Niemcy; *Zasady przyjemności*, Galeria Terminal 08, Gorzów Wielkopolski
- 2015 *Władcy much, czyli strajk, którego nie było*, MONA Inner Spaces, Muzeum Sztuki Najnowszej, Poznań; *Tu jesteście*, BWA, Zielona Góra
- 2014 *Idee i obrazy*, Galeria Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra
- 2013 *Złote drzewo życia wciąż zielone. Uczelnia miejscem sztuki*, Instytut Sztuk Wizualnych UZ, Zielona Góra
- 2012 *Fragmentos*, Miejsce Projektów Zachęty, Warszawa
- 2011 *Przybysze i tubylcy*, BWA, Zielona Góra; *Krzywy komin*, Fundacja Salony, Zielona Góra
- 2010 *Opowiedz mi o tym*, Galeria Arttrakt, Wrocław; *Grusse aus Zielona Góra*, Museum Junge Kunst, Frankfurt/O, Niemcy; *Junge Malerei aus Polen*, Stadtgalerie, Neu-Isenburg, Niemcy
- 2009 *Lato w mieście*, Galeria Klimy Bocheńskiej, Warszawa; *Junge Polnische Malerei. Młode Malarstwo Polskie*, Bestregarts, Frankfurt/M, Niemcy; *A letter from faraway*, Roxy Art House — The Bowery Tower, Edynburg, Szkocja; *Kto mnie słyszy? Nic nie widzę*, Galeria Studio, Warszawa

Paulina Komorowska-Birger

Prof. zw. Department Of Multimedia, Institute Of Visual Arts, Faculty Of Arts
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA
pakobi@o2.pl; +48 660688394

Paulina Komorowska-Birger posługuje się w swoich działaniach szkłem w jego specyficznej formie — cienkiej nitki. Jej realizacje eksponują zarówno kruchość tego tworzywa, jak i jego permanencję. Twórczości tej towarzyszy ugruntowana estetyka, którą da się ująć w dwóch obszarach: środków artystycznego wyrazu oraz zawartości treściowej dzieła sztuki. W pierwszym obszarze uwagę zwraca wykorzystanie szkła jako materiału twórczego. Drugi obszar twórczości dotyczy szczególnego nastroju prac, wyznaczającego ich narracyjną zawartość, bliską sferze prywatnej, ale w istocie rozwijającego motyw zadomowienia: sztuki i poprzez sztukę. W latach 1985–1990 studiowała na Wydziale Ceramiki i Szkła PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu. Dyplom obroniła w roku 1990. W 2012 roku otrzymała tytuł profesora sztuki. Od roku 1992 pracuje na Uniwersytecie Zielonogórskim. W latach 1999–2002 pełniła funkcję z-cy dyrektora Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej. W latach 2005–2008 roku pełniła funkcję kierownika Katedry Sztuki i Kultury Plastycznej. W latach 2008–2012 piastowała stanowisko prodziekana ds. studenckich Wydziału Artystycznego UZ. W okresie od 2015 do 2016 roku pełniła funkcję Dyrektora Instytutu Sztuk Wizualnych WA UZ. Obecnie prowadzi pracownię szkła artystycznego oraz pracownię rysunku i intermedii w Instytucie Sztuk Wizualnych Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jest autorem około 20 wystaw indywidualnych, brała udział w ponad 50 wystawach zbiorowych. Jej prace znajdują się m. in. w zbiorach: Muzeum Narodowego w Poznaniu, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, w kolekcji Lubuskiej Zachęty oraz w zbiorach kolekcji prywatnych.

Ostatnie wystawy:

- *Szarość*, Polski Instytut Fizyki UAM Poznań;
- *Polish & Vietnamish Workshops Exhibition*, University of Culture, Hanoi, Vietnam;
- *Zakład*, Galeria Biblioteki Sztuki, UZ Zielona Góra;
- *Pracownia*, Galeria R+, ASP Szczecin;
- *Kooperacja*, Muzeum Ziemi Zbąszyńskiej, Zbąszyń;
- *Fiolet*, Galeria Kolegiacka, Poznań;
- *Prosimy o uwagę / Wir bitten um Ihre Aufmerksamkeit*, Museum Junge Kunst, Frankfurt/O, Niemcy;
- *Glasschmuck-Fantasien*, Międzynarodowa Wystawa Szkła, Zwiesel, Niemcy;
- *Obszary Sensualne*, Muzeum Miejskie Arsenał, Wrocław;
- *Plastry*, Galeria Wieża Ciśnień, Konin;
- *Selekcja*, Galeria Nowy Wiek, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra;

Alicja Lewicka-Szczegóła

Prof. UZ. Department Of Multimedia, Institute Of Visual Arts, Faculty Of Arts
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA
alicjale@o2.pl; +48 607549734

Tworzy w zakresie instalacji, multimedii, obiektu i rysunku. Mieszka i pracuje w Zielonej Górze. W swoich pracach podejmuje próbę reinterpretacji miejsca jakie zajmuje człowiek we współczesnym świecie oraz jego relacji z najbliższym otoczeniem. Stąd nieustanne oscylowanie pomiędzy sferą prywatności, a obszarem powszechnego doświadczenia, pomiędzy tym, co osobiste i intymne, a tym, co publiczne. Jej najnowsze prace odnoszą się do relacji pomiędzy formami natury a kulturą tworzoną przez indywidualne doświadczenie i pamięć. Studiowała w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu w latach 1987–1992. Doktorat uzyskała w zakresie rzeźby w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, stopień doktora habilitowanego — na Wydziale Multimedii i Komunikacji Wizualnej w Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Jest profesorem Uniwersytetu Zielonogórskiego, prowadzi Pracownię Rysunku i Intermediów w Instytucie Sztuk Wizualnych na Wydziale Artystycznym UZ. W latach 1995–1997 była współkuratorką Galerii GI w Zielonej Górze. W latach 2006–2009 zasiadała w kapitule ekspertów Lubuskiej Zachęty Sztuk Współczesnych. W latach 2011–2015 była dyrektorem Instytutu Sztuk Wizualnych. Obecnie jest prodziekanem Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Miała ponad 20 wystaw indywidualnych i uczestniczyła w około 60 wystawach zbiorowych. Jej wystawy indywidualne były prezentowane w wielu galeriach, w tym w: *Galerii po*, Zielona Góra; *Galerii BWA*, Leszno; *Galerii KONT*, Lublin; *Galerii TERAZ*, Szczecin; *Galerii Kuchnia*, SBWA Warszawa; *Chatham Art Gallery*, Pittsburgh, USA; *Galerii Labirynt II*, BWA, Lublin; *Galerii BWA*, Zielona Góra; *Galerii Miejskiej*, Wrocław; *Galerii ON*, Poznań; *Spichlerzu*, Muzeum im. Jana Dekerta, w Gorzowie Wlkp.; *Muzeum ASP* we Wrocławiu; *Galerii Nowy Wiek*, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Jej ostatnie wystawy zbiorowe: *Zakład*, Uniwersytet Zielonogórski, Biblioteka Galeria Sztuki; *Kooperacja*, Muzeum Ziemi Zbąszyńskiej, Zbąszyń; *Prosimy o uwagę / Wir bitten um Ihre Aufmerksamkeit*, Muzeum Junge Kunst, Frankfurt/O, Niemcy.

Wybrane wystawy z ostatnich lat:

Wystawy indywidualne:

- 2008 *Światliki*, Muzeum im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp.; Muzeum ASP we Wrocławiu 2009 (instalacja multimedialna, wideo)
- 2009 *Księżyc i ucho*, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Galeria Nowy Wiek, Zielona Góra (instalacja multimedialna, obiekty, światło, wideo)
- 2016 *Symbioza*, Galeria Baszta, Zbąszyń (obiekty, instalacje)
- 2018 *Wersje hybrydowe*, Galeria Incydent, Wyższa Szkoła Humanistyczna, Żary (obiekty, instalacje)

Wystawy zbiorowe:

- 2008 *Miejsce do mieszkania, miejsce do kochania...*, Galeria Miejska we Wrocławiu, PGS w Słupsku, BWA w Zielonej Górze (katalog sumujący 3 edycje) (obiekt, fotografie);
- 2010 *3 z 1, Kawa, herbata i cukier*, Galeria Miejska, Wrocław (prezentacja autorska w ramach wystawy czterech artystów; instalacja multimedialna: obiekty, wideo, światło);
- 2012 *Światłoczułe*, BWA Zielona Góra (obiekt multimedialny, światło UV, wideo);
- 2014 *Prosimy o uwagę / Wir bitten um Ihre Aufmerksamkeit*, Museum Junge Kunst, Frankfurt/O, Niemcy (obiekty, dźwięk, światło)
- 2015 *Zakład*, Wystawa Zakładu Multimedii ISW UZ, Galeria Biblioteki Uniwersyteckiej, Zielona Góra (instalacja intermedialna, wideo);
- 2016 *Życie artystyczne Zielonej Góry w latach 1945–2016*, Galeria BWA, Zielona Góra (instalacja intermedialna, wideo);
- 2016 *Gärten/Ogrody*, Nowy Zamek, Bad Muskau, Niemcy (obiekty);
- 2016 *Sztuka czy sztuczki*, 19 Prezentacje — Leszno 2016, Miejskie Biuro Wystaw Artystycznych, Leszno (instalacja);
- 2016 *Plastry*, Galeria Wieża Ciśnień, CKiS w Koninie (obiekty);
- 2018 *Ziarnko prawdy*, Prezentacje — Leszno 2018, Miejskie Biuro Wystaw Artystycznych, Leszno (rysunek/light box).

Ryszard Woźniak

Prof. UZ. Department Of Painting, Institute Of Visual Arts, Faculty Of Arts
UNIVERSITY OF ZIELONA GÓRA

ryszard1724@gmail.com; www.ryszardwozniak.pl; www.artpilot.pl ; +48 601217573

Malarz, performer, autor tekstów, pedagog. W latach 1976–1981 studiował malarstwo pod kierunkiem profesora Stefana Gierowskiego w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, gdzie uzyskał dyplom z wyróżnieniem. W latach 1982–1992 współtworzył (z Ryszardem Grzybem, Pawłem Kowalewskim, Jarosławem Modzelewskim, Włodzimierzem Pawlakiem i Markiem Sobczykiem) formację artystyczną GRUPPA, był współwydawcą jej pisma «Oj dobrze już» i fundatorem Stypendium imienia Potencjału Białego Sera. Uczestniczył w większości wystaw i wystąpień Grupy. W latach osiemdziesiątych współtworzył ruch kultury niezależnej. Od roku 1982 do 1988 pracował na stanowisku wykładowcy w Pracowni Technologii i Technik Malarskich warszawskiej ASP kierowanej przez adiunkta Ryszarda Wojciechowskiego. W roku 1986 przebywał w Berlinie Zachodnim na stypendium Europejskiego Funduszu na rzecz Solidarności.

W latach 1985–89 wykonał (z Markiem Sobczykiem) unikalną polichromię w cerkwi neounickiej w Kostomłotach nad Bugiem. W 1993 i 1994 roku z Jarosławem Modzelewskim i Markiem Sobczykiem współtworzył Szkołę Sztuki w Warszawie, w której uczył rysunku i malarstwa. W latach 1995–2000 współtworzył Stowarzyszenie KRAAA (Kolektywny Ruch Animacji Aktywności Artystycznej), które działało w oparciu o prywatną przestrzeń wystawienniczą, Galerię „Mieczykowa 7”. Animował także Galerię PWW — Pracownia Wolnego Wyboru, w Zielonej Górze. Należał do grona fundatorów nagrody dla wyróżniających się studentów w ramach Funduszu na Rzecz Popychania Sztuki do Przodu im. Jerzego Ludwińskiego, działającego w Zielonej Górze. W latach 2003–2008 redagował stronę internetową www.artpilot.pl prezentującą sztukę wybranych studentów i absolwentów oraz promującą malarstwo i inne koncepcje obrazu. Od 1992 roku samodzielnie prowadzi dyplomującą pracownię malarstwa w Instytucie Sztuk Wizualnych na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego. Obecnie jest profesorem tej uczelni. W latach dziewięćdziesiątych kilkakrotnie otrzymał stypendium Ministra Kultury Sztuki i Dziedzictwa Narodowego. Prace malarskie Ryszarda Woźniaka znajdują się w prestiżowych kolekcjach państwowych i w ważnych zbiorach prywatnych — m. in. w Muzeum Narodowym w Warszawie, Narodowej Galerii Sztuki Zachęta, Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Muzeum Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Muzeum Śląskim w Katowicach, Muzej Mimara w Zagrzebiu, Fundacji Sztuki Polskiej ING, Fundacji Rodziny Staraków.

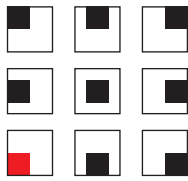
Wybrane wystawy indywidualne po 2000 roku:

- 2002 *Metafora siły*, wystawa obrazów, akcja typu performance, Galeria XX1, Warszawa
- 2003 *Entuzjazm sztuki*, wystawa obrazów, akcja typu performance, Galeria Awangarda BWA, Wrocław
- 2004 *Dokumenty estetyczne*, Galeria Nowy Wiek, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra
- 2006 *Parada Równości*, Galeria Klimy Bocheńskiej, Warszawa
- 2008 *Grand Reserva*, Galeria Studio, Warszawa
- 2010 *Plądrografia*, Galeria Appendix 2, Warszawa
- 2012 *Kunst Die Ich Liebe*, Museum Junge Kunst, Frankfurt /O, Niemcy
- 2014 *Zmysł porządku*, Galeria Test, Mazowiecki Instytut Kultury, Warszawa
- 2015 *Rozbij czaszkę*, Galeria BWA Miejski Ośrodek Sztuki, Gorzów Wielkopolski
- 2018 *Tak dla Nie. Obrazy nie pokazywane*. Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra

Wybrane wystawy zbiorowe od 2000 roku:

- 2000 *Polonia Polonia*, Narodowa Galeria Sztuki Zachęta, Warszawa
- 2000 *Die vier Jahreszeiten. Polskie malarstwo pejzażowe od połowy XVIII wieku do chwili obecnej*, Schirn Kunsthalle Frankfurt/M, Niemcy
- 2001 *Irreligia, Morfologia nie-sakrum w dwudziestowiecznej sztuce polskiej*, Atelier 340, Bruksela, Belgia
- 2004 *Powinność i bunt, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie 1944–2004*, Narodowa Galeria Sztuki Zachęta, Warszawa
- 2005 *Warszawa-Moskwa/Moskwa-Warszawa 1900–2000*, Narodowa Galeria Sztuki Zachęta, Warszawa
- 2006 *W Polsce, czyli gdzie*, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa
- 2008 *Republika bananowa. Ekspresja lat osiemdziesiątych*, Wałbrzyska Galeria Sztuki, BWA Zamek Książ
- 2010 *W pierwszej osobie liczby pojedynczej*, Pałac Wystaw, Centrum Komunikacji Kultur w Kłajpedzie, Litwa
- 2012 *Uśpiony kapitał, wystawa kolekcji Barbary i Andrzeja Bonarskich*, Oranżeria Pałacu w Wilanowie, Warszawa
- 2014 *Specimen. Próba kolekcji*, Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej «ELEKTROWNIA», Radom
- 2016 *Entre sistemas. Polskie malarstwo współczesne z kolekcji K. Musiała*, Centro de Arte Contemporaneo, Velez Malaga, Hiszpania
- 2016 *Ogrody — Gärten*, Galeria Fundacji Księcia Pucklera, Bad Muskau, Niemcy
- 2017 *Homo Prostitutis*, Galeria Sztuki Współczesnej BWA Sokół, Nowy Sącz

Інститут проблем сучасного мистецтв НАМ України
01133, м. Київ, вул. Євгена Коновальця 18-Д